

- Hay lông, răng, da, thịt, gân, xương v.v... toàn thể xác thân vật lý là Na Tiên?
- Tàu Đại Vương, không phải.
- Hay Thọ, Tướng, Hành, Thức là Na Tiên?
- Tàu Đại Vương, không phải.
- Hay nhãn căn, nhĩ căn, tỷ căn, thiệt căn, thân căn, ý căn là Na Tiên?
- Tàu Đại Vương, không phải.
- Hay ngoài năm uẩn còn có cái gì đó gọi là Na Tiên?
- Tàu Đại Vương, cũng không phải nốt.
- Bạch Đại Đức, khi nãy giờ trăm đã gạn hỏi về ba mươi hai vật tịnh, năm uẩn, sáu căn có phải là Na Tiên không thì đều bị Đại Đức phủ nhận tất cả. Theo lời dạy bảo của Đại Đức, trăm quán tưởng cũng thấy rằng trong từng cái được hỏi đều không có Na Tiên, và Na Tiên cũng không có trong tất cả những cái đó hợp lại. Rốt cuộc, Na Tiên chỉ là cái tên suông.

Đó là cách thuyết minh về Vô ngã của kinh *Na Tiên Ty Kheo*. Mặt khác trong kinh *Kim Cang* chuyên thuyết minh về triết lý Tánh Không cũng trình bày về lý Vô ngã bằng một kệ rất cô đọng như sau:

*“Nhược dĩ sắc kiến ngã
Dĩ âm thanh cầu ngã
Thị nhân hành tà đạo
Bất năng kiến Như Lai”*

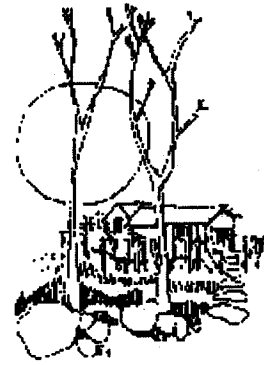
(Nếu người nào xem sắc tướng, âm thanh là thật ngã, thì người đó đã nhận thức sai lầm, không thể nào thấy được chân tướng đích thực của Như Lai).

Để minh họa thêm cách thuyết minh Vô ngã, ta có thể nêu thêm một bài kệ ở phẩm Tựa của kinh *Lăng Già* sau đây:

*“Tri nhân, pháp vô ngã,
Phiền não cập nhĩ diệm
Thường thanh tịnh vô tướng
Nhi hưng đại bi tâm”*

(Nếu ai thấy nhân và pháp đều không có thật ngã, phiền não cũng như sóng nắng, chỉ là vô tương thanh tịnh, thì dễ dàng khởi tâm Đại Bi).

VIỄN HOÀI

Xuân niệm cổ hương

Xuân có về trên quê tôi không?
Nắng xuân như ướp sợi tơ hồng
Ươm tóc ai thơm mùi nắng mới
Ươm nồng đôi má tuổi đời mong

Xuân có về trên quê yêu thương?
Người em sầu mộng nét buồn vương
Không gian giăng tím chiều ly biệt
Dứt áo ly hương, cả đoạn trường

Xuân có về trên quê hương xa?
Đất nâu ấp ủ xác mẹ cha
Mây về cố quận xin cho nhân
Dâng nén hương lòng, đượm thiết tha

Xuân có về trên quê cô liêu?
Mái tranh uất nghẹn khói lam chiều
Con đò lặng lẽ âm thầm nhớ
Trên giòng sông cũ vẫn điệu hiu

Xuân có về trên quê xa xăm?
Góc trời viễn xứ nhớ lặng cầm
Hẹn quê một sớm ngày hoan lạc
Vui đón người về với tháng năm

Bá Duy